

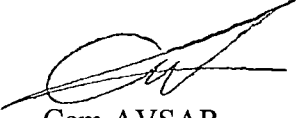

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46521

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 01.07.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

17 Haziran 2026 tarihinde Avrupa Parlamentosu 2025 Yılı Türkiye Raporu kabul edilmiştir. Raporun Çerçeve başlığında;
AB ve Türkiye, 23 Kasım 2023 tarihli AB-Türkiye ilişkileri hakkında Ortak Bildirim'de yer alan tavsiyeler ve ilgili AB Zirvesi Sonuçları doğrultusunda, karşılıklı çıkar alanlarında yeniden işbirliği sürecini devam ettirmektedir. Söz konusu Zirve Sonuçlarında ortaya konulan koşullara tabi olmak kaydıyla AB, Türkiye ile kademeli, orantılı ve geri çevrilebilir şekilde yapıcı bir işbirliği tesis ederken ortak çıkar alanlarında yüksek düzeyde angajman devam etmiştir. Türkiye ile yürütülen katılım müzakereleri, Aralık 2024 tarihli Konsey Sonuçlarında da tekrar edildiği üzere, 2018'den bu yana durma noktasındadır. AB'nin, demokratik standartlar, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve temel haklara saygının giderek kötüleşmesiyle ilgili ciddi endişeleri giderilmemiştir. 2025'in başından bu yana seçilmiş yetkililer, muhalif figürler, siyasi aktivistler, sivil toplum ve iş dünyası temsilcileri, gazeteciler ve diğer kişilere yönelik tutuklamalar ve suçlamalar, Türkiye'nin demokratik geleneğine bağlılığının giderek daha fazla sorgulanmasına yol açmış ve yargı bağımsızlığı konusundaki endişeleri derinleştirmiştir.", ifadelerine yer verilmiş ve ilerleme fasılları çerçevesinde ülkemizin durumu değerlendirilmiştir. Ekonomik açıdan ise Türkiye, 2024'te 210 milyar avroya ulaşan rekor ticaret hacmiyle AB'nin beşinci büyük ticaret ortağı olmaya devam etmiştir. Türkiye aynı zamanda giderek daha aktif ve çok katmanlı bir dış politika ortaya koymuştur. Artan jeopolitik sınamalar, özellikle Suriye, Ukrayna, Gazze ve Güney Kafkasya'daki gelişmelerle bağlantılı olarak, Türkiye'nin stratejik bölgesel rolünü daha da belirginleştirmiştir.

Söz konusu Raporda dış ilişkilere Fasıllar 27: Çevre ve İklim Değişikliği başlıklarında tespit edilen bulgular ile söz konusu fasıla ilişkin raporun çeşitli yerlerinde geçen kısımlarla ilgili Komisyonun yerine getirilmeyen önceki raporda yer alan tavsiyelerin hala geçerliliğini koruduğu ve gelecek yıl atılması gereken adımlara yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Raporda; "Türkiye, çevre konusunda belirli düzeyde hazırlıklıdır ve raporlama döneminde, bazı ilerlemeler kaydetmiştir. Türkiye, endüstriyel emisyonlar ve atık yönetimi konusunda bazı adımlar atmıştır. İklim değişikliği konusunda Türkiye, 2053

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

46521

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Uzun Vadeli İklim Stratejisi'ni ve bir emisyon ticaret sistemi kuran bir iklim kanununu kabul etmiştir. Komisyonun geçen yılki tavsiyelerinin yalnızca bir kısmı yerine getirilmiştir ve bu nedenle söz konusu tavsiyeler hâlâ geçerlidir.”, şeklinde bulgulara yer verilmiş ve “Gelecek yıl, Türkiye'nin özellikle: Özellikle Çevresel Etki Değerlendirmesi Direktifi'nin ve diğer yatay çevre mevzuatının tam olarak uygulanması aracılığıyla, depremlerden etkilenen bölgeler yeniden inşa edilirken çevre standartlarının karşılanmasını ve depremde etkilenen bölgelerde asbest maruziyetinden korunmanın usulünce uygulanmasını sağlaması; doğa koruma ve hava kalitesi ile endüstriyel emisyonlar, su ve atıklar hakkındaki direktiflere uyum sağlanmasını tamamlaması; başta emisyon ticareti olmak üzere, iklim eylemiyle ilgili AB müktesebatıyla uyumunu tamamlaması ve BMİDÇS'ye daha iddialı bir Ulusal Olarak Belirlenen Katkı sunması gerekmektedir.”, şeklinde tavsiye kararlarında bulunmuştur. Söz onuşu bulgu ve tavsiyeler tarafınızca değerlendirilmiş midir? Bu hususta ne tür adımlar atılması planlanmaktadır?

2. “Yatay mevzuat konusunda, Türkiye henüz Espoo Sözleşmesi'ne taraf olmamıştır ve Çevresel Etki Değerlendirme ve Stratejik Çevresel Değerlendirme Direktifleri'ne tam olarak uyum sağlaması tavsiye edilmektedir. Türkiye, Aarhus Sözleşmesi'ne henüz taraf değildir ve kamu kurum ve kuruluşlarının sahip olduğu bilgilere erişim, çevreyle ilgili konularda yargıya erişim ve karar alma süreçlerine halkın katılımındaki zorluklar devam etmektedir. Çevresel Sorumluluk Direktifi ve Çevre Suçları Direktifi ile uyum sağlanması için daha fazla düzenleyici çalışma yapılması gerekmektedir.”, söz konusu bulguda yer verilen sözleşme, direktif ve tavsiye kararlarına ilişkin ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Bu hususta taraf olunmamasının gerekçesi nedir?
3. “Türkiye, hava kalitesi konusunda, Dış Ortam Hava Kalitesi ve Ulusal Emisyon Tavanları hakkındaki güncellenmiş AB direktifleriyle uyumlu ulusal mevzuatı henüz kabul etmemiştir. Bazı şehirlerdeki yoğun hava kirliliğine ilişkin raporlar gelmeye devam etmiştir. PM 2.5'e ilişkin ölçüm sonuçları kamuoyuna henüz açıklanmamış olup çoğu parametrenin eşik değerleri AB sınır değerlerinin üzerinde kalmaya devam etmektedir.”, bu husustaki değerlendirmeniz nedir? AB direktifleriyle uyumlu ulusal mevzuat kabul etme hususunda herhangi bir çalışma yapılacak mıdır?
4. “Türkiye, AB Gemi Geri Dönüşüm Tüzüğü'nün gerekliliklerini yansıtan gemi geri dönüşüm mevzuatını henüz kabul etmemiştir. Türkiye, Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planı'nı henüz kabul etmemiştir ve enkaz yönetimi temel bir çevre sorunu olmaya devam etmektedir. Su kalitesi konusunda, revize edilmiş AB İçme Suyu Direktifi ile uyum sağlanması konusunda herhangi bir ilerleme kaydedilmemiştir. 1258 adet atıksu arıtma tesisinin, belediye nüfusunun %91'ini kapsamı devam etmektedir. AB Deniz Stratejisi ile uyum hâlâ sağlanmamıştır. Doğa koruma konusunda daha fazla çalışma yapılması gerekliliği devam etmektedir. Türkiye, Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'ni uygulamaya yönelik ulusal hedefleri henüz belirlememiş, ulusal biyoçeşitlilik stratejisini ve bir eylem planını henüz kabul etmemiştir. Türkiye, Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi kapsamında, Ulusal Yetki Alanları

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46521

Dışında Kalan Denizlerdeki Biyoçeşitliliğin Korunması ve Sürdürülebilir Kullanımına Dair Anlaşmayı (BBNJ Anlaşması) imzalamış ancak onaylamamıştır. Sulak alanlarda, ormanlarda ve doğal sit alanlarında planlama ve imara izin veren düzenlemeler için AB müktesebatıyla daha fazla uyum sağlanması gerekmektedir.”, söz konusu bulgulara yer verilen mevzuat ve eylemlere uyum noktasında ne tür tedbirlerin alınması planlanmaktadır?

5. “Tarım alanları, koruma alanları, milli parklar ve kıyı bölgelerinde madencilğe izin veren maden yönetmeliğinin uygulanması, STK'lar ve kamuoyu nezdinde endişe yaratmaya devam etmektedir. Endüstriyel kirlilik ve risk yönetimi konusunda Türkiye, Ocak 2025'te uygulama mevzuatını kabul etmiş olmakla birlikte, bu mevzuat AB'nin Endüstriyel Emisyonlar Direktifi ile kısmen uyumludur ve özellikle izin sistemi konusunda daha fazla çalışma yapılması gerekmektedir. Kimyasallar konusunda, Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (REACH) ile henüz uyum sağlanmamıştır. Uyum ve uygulama düzeyinin yüksek olduğu gürültü konusunda herhangi bir iyileştirme yapılmamıştır.”, söz konusu bulgular tarafınızca değerlendirilmiş midir? bahse konu mevzuat, tüzük ve eylem planlarına uyulmamasının gerekçesi nedir?
6. “Sivil koruma konusunda, Türkiye, AB Sivil Koruma Mekanizması (UCPM) kapsamındaki ilgili faaliyetlere katılımını sürdürmüştür. Türkiye ayrıca, depremlere ve tıbbi acil durumlara müdahalede bulunma kapasitesiyle AB Sivil Koruma Havuzu ve rescEU rezervine de katkıda bulunmuştur. Ortak Acil Durum İletişim ve Bilgi Sistemi ile bağlantı kurabilmek için ön koşul olan Trans Avrupa İdareler Arası Güvenli Bilgi ve Haberleşme Servisleri Ağı sistemi henüz kurulmamıştır.”, bir deprem ülkesi olduğumuz gerçeği dikkate alınarak ‘Trans Avrupa İdareler Arası Güvenli Bilgi ve Haberleşme Servisleri Ağının’ kurulmama gerekçesi nedir? b u hususta bir çalışma var mıdır?
7. “Türkiye, Kasım 2024'te Paris Anlaşması ile uyumlu olan uzun vadeli iklim stratejisini kabul etmiştir, ancak 2053'e kadar iklim nötrlüğe ulaşılması yönündeki uzun vadeli hedefi ile kısa ve orta vadeli tedbirlerini uyumlu hale getirmek için ayrıntılı, modele dayalı senaryolarını henüz açıklamamıştır.”, söz konusu çalışmaya ilişkin herhangi bir planlama yapılmış mıdır? bu hususta ne düşünüyorsunuz?
8. “Türkiye, Temmuz 2025'te ulusal emisyon ticareti sisteminin kurulmasına ilişkin kuralları içeren İklim Kanunu'nu kabul etmiştir. Bu gelişme, karbon fiyatının belirlenmesi için çok önemli bir adım olmakla birlikte Kanun, AB müktesebatıyla henüz sadece kısmen uyumludur. Türkiye hâlen Yakıt Kalitesi Direktifi'ni tam olarak uygulamamakta ve yeni hafif ve ağır vasıtalarla ilişkin AB emisyon standartlarıyla uyum sağlamamaktadır. Türkiye, Karbon Yakalama ve Depolama Direktifi'ne uyum sağlamamıştır.”, bulguda söz edildiği üzere ‘Yakıt Kalitesi Direktifi’ne ve AB emisyon standartlarına” uyum sağlama hususunda ne tür çalışmalar yapılmaktadır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA